

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិកំចាត់រោគរបេង
និងហង់សិន

ក្រសួងសុខាភិបាល

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹង
ជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ

**សេចក្តីណែនាំរបស់មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក
និងកាមរោគ និង មជ្ឈមណ្ឌលជាតិកំចាត់រោគរបេង និងហង់សិន
ស្តីអំពី**

ការពង្រឹងសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការថែទាំព្យាបាលជំងឺរបេង / អេដស៍

ទោះបីជាអាត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃការឆ្លងមេរោគអេដស៍ក្នុងចំណោមមនុស្សពេញវ័យ (១៥ឆ្នាំទៅ៤៩ឆ្នាំ) នៅប្រទេសកម្ពុជាយើងបានថយចុះពី ៣ ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ មក១,៩ ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០៣ ក៏ដោយ អាត្រាប្រេវ៉ាឡង់នេះនៅតែមានកំរិតខ្ពស់នៅឡើយ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងបណ្តាប្រទេសនានានៅក្នុងទ្វីប អាស៊ី ។ ដោយឡែកអាត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃការឆ្លងមេរោគអេដស៍ពុំមានការថយចុះទេក្នុងចំណោមអ្នកជំងឺរបេង គឺ ប្រមាណ ១១,៨ ភាគរយ និងស្ត្រីមានផ្ទៃពោះគឺប្រមាណ២ ,១ ភាគរយ ។ នៅឆ្នាំ២០០៣នេះដែរចំនួន ប៉ាន់ស្មានអ្នក ផ្ទុកមេរោគអេដស៍ក្នុងចំណោមមនុស្សពេញវ័យគឺ ១២៣.១០០នាក់ និង អ្នកដែលវិវត្តទៅជាអ្នក ជំងឺអេដស៍ មានប្រមាណ ១៩.៨១៤នាក់ ។ ក្នុងកំឡុងពេលប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះ អត្រាស្រាវជ្រាវនិងព្យាបាល ជំងឺរបេងបានកើនជាបន្តបន្ទាប់ ដូច្នេះការពង្រឹងយុទ្ធសាស្ត្រដូចគ្នា និងសកម្មភាពថែទាំបន្តជូនដល់អ្នកជំងឺ ទាំងអស់ នោះមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពថែទាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការលើក កំពស់ សុខ មាលភាពជូនពួកគាត់ឱ្យបានប្រសើរឡើង ។ ក្នុងន័យឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពខាងលើនេះ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិ ទាំងពីរបានរៀបចំគំរោងការងារសំរាប់អនុវត្តសកម្មភាពថែទាំជំងឺរបេង-អេដស៍ (TB- HIV frame Work) និង សកម្មភាពថែទាំបន្ត (Continuum of Care frame work) ជូនអ្នកផ្ទុកមេរោគ អេដស៍ អ្នកជំងឺ អេដស៍ ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតពីក្រសួងសុខាភិបាលឱ្យប្រើប្រាស់ជា ផ្លូវការនៅទូទាំងប្រទេសតាំងពីឆ្នាំ ២០០២ និង ២០០៣ជាបន្តបន្ទាប់ ។

ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តគំរោងការងារខាងលើនេះ ហើយជៀសវាងការងារត្រួតគ្នា ផងនោះ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ និងមជ្ឈមណ្ឌលជាតិកំចាត់ ជំងឺរបេងហង់សិន បានឯកភាពនិងផ្តល់នូវការណែនាំរួមដូចខាងក្រោមនេះ :

១. ការអនុវត្តសកម្មភាពថែទាំព្យាបាលជំងឺរបេង_ អេដស៍ :

ការងារថែទាំព្យាបាលជំងឺរបេង_អេដស៍ គប្បីបញ្ឈប់ចូលក្នុងសកម្មភាពដូតស៍ និងសកម្មភាពថែទាំបន្ត ដល់អ្នកជំងឺ មេរោគអេដស៍_អ្នកជំងឺអេដស៍ ដែលអនុវត្តនៅស្រុកប្រតិបត្តិ ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធថែទាំសុខភាពដែលមានស្រាប់:

១.១ បុគ្គលិកមណ្ឌលសុខភាពដែលទទួលបន្ទុកសកម្មភាព TB-Dots និងបុគ្គលិកសេវាព្យាបាលជំងឺរបេងនៃមន្ទីរពេទ្យបង្អែកឬអតីតមន្ទីរពេទ្យស្រុកត្រូវផ្តល់ប្រឹក្សានិងបញ្ជូនអ្នកជំងឺរបេង (របេងស្ងួត - ក្រៅស្ងួត និងរបេងប្រភេទផ្សេងទៀត) តាមការស្នើសុំទៅធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ នៅមណ្ឌលផ្តល់ប្រឹក្សានិងធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងរក្សាការសំងាត់ (VCCT) ដែលនៅជិតនោះ ។

១.២ បុគ្គលិកមណ្ឌលផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីជំងឺអេដស៍ នៃផ្នែកពិគ្រោះជំងឺក្រៅនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកឬអតីតមន្ទីរពេទ្យស្រុកត្រូវផ្តល់ប្រឹក្សា និងបញ្ជូនអ្នកដែលទទួលបានតេស្តឈាមមេរោគអេដស៍ ទៅពិនិត្យរកមេរោគរបេងនៅមណ្ឌលសុខភាព ឬមន្ទីរពេទ្យបង្អែក_អតីតមន្ទីរពេទ្យស្រុក ដែលនៅជិតនោះ។

១.៣ បុគ្គលិកមណ្ឌលសុខភាព មន្ទីរពេទ្យបង្អែក រួមទាំងគណៈកម្មការដឹកនាំនៃសកម្មភាពថែទាំបន្ត (CoC Steering Committee) ត្រូវសហការជិតស្និទ្ធជាមួយក្រុមថែទាំតាមផ្ទះ និងតាមសហគមន៍_ ក្រុមគាំទ្រអ្នក ជួកមេរោគអេដស៍ - ក្រុមគាំទ្រសុខភាពភូមិ - អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល_ សង្គមស៊ីវិលដើម្បីលើកកម្ពស់ ការយល់ដឹងពីសារប្រយោជន៍ នៃការធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ និងមេរោគរបេង ព្រមទាំងណែនាំអោយ ប្រជាជនមកប្រើប្រាស់សេវាទាំងពីរនេះ ឱ្យ បានច្រើនជាអតិបរមា ។

១.៤ សេវាព្យាបាលជំងឺឱកាសនិយម និងព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (OI and ART Service) នៃផ្នែកពិគ្រោះជំងឺក្រៅនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកឬអតីតមន្ទីរពេទ្យស្រុក ត្រូវទទួលធ្វើការថែទាំព្យាបាលជូនដល់គ្រប់អ្នកជំងឺរបេង ដែលមានជួកមេរោគអេដស៍_ជំងឺអេដស៍ សមស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសេវាដូតស៍និងការថែទាំនិងព្យាបាល បន្តដល់អ្នកជួកមេរោគអេដស៍ - អ្នកជំងឺអេដស៍ រាប់បញ្ចូលទាំងឱសថពន្យារជីវិត។

១.៥ សេវាព្យាបាលជំងឺរបេងនៃមន្ទីរពេទ្យបង្អែក / អតីតមន្ទីរពេទ្យស្រុក មណ្ឌលសុខភាពដែលបានអនុវត្ត TB Dots ត្រូវទទួលព្យាបាលជំងឺរបេងចំពោះគ្រប់អ្នកជំងឺអេដស៍ / អ្នកជួកមេរោគអេដស៍។ រីឯការព្យាបាលបង្ការជំងឺរបេងចំពោះអ្នកជួកមេរោគអេដស៍ (IPT) គប្បីអនុវត្តនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកណាដែលធានាដល់ការតាមដានការព្យាបាលបង្ការត្រឹមត្រូវជាប់លាប់ (High adherence) ។

២. ការផ្គត់ផ្គង់ឱសថ_សំភារៈបរិក្ខារនិងប្រតិករ :

ការធានាផ្គត់ផ្គង់ឱសថ_សំភារៈបរិក្ខារ និងប្រតិករ ជាបន្តបន្ទាប់សម្រាប់មណ្ឌលជាតិទាំងពីរ ដែលត្រូវបញ្ជូលទៅក្នុងផែនការប្រចាំត្រីមាស_ឆ្នាំ :

២.១ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិកំចាត់ជំងឺរបេងត្រូវបញ្ជូនតម្រូវការបន្ថែមនូវចំនួនឱសថព្យាបាលជំងឺ
របេង (១០ ភាគរយ) ផ្អែកលើរូបមន្តព្យាបាលជាតិនិងចំនួនឱសថ INH សំរាប់ការព្យាបាលបង្ការតាម
ស្ថានភាពជាក់ស្តែង ។ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនេះ ត្រូវផ្គត់ផ្គង់បន្ថែមនូវសំភារៈសំរាប់ពិនិត្យរកមេរោគរបេង
(Film- និងទឹកលាងសំភារៈសំរាប់ពិនិត្យកំហាក , Culture) ។

២.២ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ . សើស្បែក និងកាមរោគ ត្រូវធានាផ្គត់ផ្គង់
ប្រតិករ និងសំភារៈបរិក្ខារ (Consummable) សំរាប់ធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ ដោយត្រូវបន្ថែមនូវ
តម្រូវការប្រមាណ ១០ ភាគរយ ។ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនេះ ទទួលបន្ទុកស្វែងរកប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រី
បំរើការងារនេះផងដែរ ។

៣. ការកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិក :

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិទាំងពីរ ត្រូវសហការក្នុងការរៀបចំផែនការ និងអនុវត្តបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រី
និងបុគ្គលិកដែលពាក់ព័ន្ធដើម្បីឱ្យមានតំលៃ និងអធិភាពក្នុងការបំពេញការងាររបេង_អេដស៍

៤. ការតាមដាន_ការចុះអភិបាលនិងការវាយតំលៃ:

ការតាមដាន_ការចុះអភិបាលនិងការវាយតំលៃអំពីលទ្ធផល នៃសកម្មភាពព្យាបាលជំងឺរបេង _អេដស៍
ត្រូវរៀបចំបញ្ជូនក្នុងផែនការសកម្មភាពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលជាតិទាំងពីរតាមសកម្មភាពទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួន។
រីឯរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃសកម្មភាពព្យាបាលជំងឺរបេង_អេដស៍ គប្បីដាក់បញ្ជូនក្នុងរបាយការណ៍របស់
សកម្មភាពរបេង_អេដស៍ ដោយប្រើប្រាស់គំរូរបស់មជ្ឈមណ្ឌលជាតិទាំងពីរ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១ ខែ មិនា ឆ្នាំ២០០៥
ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិកំចាត់រោគរបេង_ហង់សិន

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ២ ឆ្នាំ២០០៥
ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍
សើស្បែក និងកាមរោគ

វេជ្ជ. ម៉ៅ ពាន់រៀង

វេជ្ជ. មាន ឈីវុន

ថ្ងៃទី ៣ ខែ មិនា ឆ្នាំ២០០៥
បានឃើញ និងឯកភាព
អគ្គនាយកបច្ចេកទេសសុខាភិបាល

ឱសថការី. ជូ យិនស៊ីម

